

står uden ansvar. Sådan er det med bureaukratiet. Ådselsdyr er fedest, når fårene sulter.

Resultatet af bureaukratiets brændte jords taktik blev, at færøsk erhvervsliv brød sammen, så landets og kommunernes virksomhed til sidst beslaglagde to tredjedele af det meget reducerede BNP fra 1993-95, da krisen pinte mest.

Den fra dansk side kunstigt skabte krise ramte kun erhvervslivet, som nu langsomt er ved at komme til bevidsthed igen efter knockouten. Ellers er der grundlæggende intet ændret eller forbedret med færøsk økonomi, den lave rente og gælden taget i betragtning. Så prisen i sved og fårer, som færingers hjemme og i landflygtighed har betalt og skal betale mange år frem, var forårsaget af akademisk djævelskab fra den danske Færøgruppe og pengeverden, især Finanstilsynet og Den Danske Bank. Det glemmer færingers aldrig, og det bør det danske Folketing også huske.

Færøerne vrider sig stadig under krisens følger og vil gøre det mange år frem. Vi er stadig sadlet med en monopolbank efter dansk påbud, der ikke virker, og et monopolselskab i fiskeindustrien, Fiskavirking, som i stedet for at virke som et lokomotiv for eksporterhvervet igen er gået rabundus efter hundredvis af millioner i tab og afskrivninger. Igen en dansk fiasko.

Gudskelov undslap Færøerne den fiskekvoteordning, som nogle gale danske og færøske bureaukrater indædt kæmpede for at presse ned over os på trods af den ødelæggende virkning, kvoter har haft overalt, hvor de er forsøgt, også i dansk fiskeri.

Hovedårsagen til Færøernes sårbarhed først i 1990'erne var en råvarekrise. Fisken forsvandt af havbiologiske og derfor naturlige grunde. Den er siden 1993 kommet tilbage i større mængder, end nulevende færingers kan huske. Vi beskytter den godt mod overfiskning med tekniske foranstaltninger, men ikke og aldrig med kvoter, ellers tak. Fordi vi havde mod til at sætte de danske og vore egne skrivebordsfiskere stolen for døren, og Lagtinget modstod fiskekvoter, kan statsministeren i sin tale med rette sige, at indtægterne har været stigende ikke mindst inden for fiskerierhvervet.

Hvis bureaukraterne havde klaret at indføre kvoterationering, det vil sige at socialisere fiskeriet, ville langt mindre fisk fanges nu og mindre indtægter indbringes. Økonomien ville være i samme dårlige forfatning som efter statens indgreb i 1992 og 1993.

Statsministeren har uden tvivl gjort sig klart, at det erhvervsudviklingsinstitut, Framtaksgrunnurin, som Folketinget og Lagtinget sidst i 1994 satte 100 mio. kr. i hver for at skaffe indskudskapital i nyt færøsk erhvervsliv, i disse dage er årsag til en politisk krise på Færøerne. I mandags sendte 22 lagtings- og landsstyremænd et brev til statsministeren, lagmanden og bestyrelsen for instituttet, hvori vi bad om at blive orienteret om og udsættelse af instituttets plan, at bruge 50 mio. kr., dvs. en fjerdedel af dets kapital til en ny redning af fiskerimonopolet, der hidtil har kostet ca. 750 mio. kr. i afskrivninger og tab, men stadig ikke klarer at forrente en krone. Føroya Banki er under trussel om regres tvunget til at støtte dette kunstige åndedræt til tyrannosaurusen i vor fiskeindustri.

Statsministeren har svaret på vort brev, og tak for det, og undskyldt sig med henvisningen til instituttets handlefrihed fra politisk indblanding. Ved statsministeren, at den politisk valgte bestyrelse i instituttet med lånte skattepenge er ved at forvride konkurrencen i fiskeriforarbejdningen og forsøger at gøre ende på de selvstændige erhvervsvirksomheder? Er statsministeren klar over, at instituttets resterende 100 mio. kr. skal bruges til at opkøbe færøske fiskeskibe for at tvinge dem til at lande deres fangster til Fiskavirking?

Sagde statsministeren, og siger instituttets formålsparagraf ikke, at det skal investere i nye foretagender og ikke smide gode penge efter dårlige til fallerede virksomheder, der vel kunne købes og privatiseres med lokal kapital? Landsstyrepartiernes politiske program siger, at disse fiskevirksomheder skal sælges til folk i hjembygden, så Færøerne får et frit hovederhverv, og ikke et dansk konstrueret monopolkartel, der er gået fallit nu for tredje gang.

Jeg skylder at gøre statsministeren det klart, at Lagtinget helst står enigt – som i kravet om bankundersøgelse for blot 18 måneder siden – i sin modstand imod politisk magtfordrejning og måske endda misbrug af offentlige penge, og at politiske pampere fortsætter med at gøre Færøerne fortræd.

Hvis statsministeren, som sammen med lagmanden har øverste myndighed over erhvervsudviklingsinstituttet, ikke udsætter dette forsøg på at genoprette eller genoplive Fiskavirking med offentlige midler, så får statsministeren nok en ny krise i rigsfællesskabet som en del af sine natlige mareridt.